

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/23

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Język staro-cerkiewno-słowiański
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Old Church Slavonic Language
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Henryk Duda, prof. KUL
---	--------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
ćwiczenia	15+15	III-IV	2 ECTS

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowej terminologii lingwistycznej. Zaliczony kurs gramatyki opisowej polskiego (fonetyka i fonologia).
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C.1 .Wprowadzenie do kształcenia historycznojęzykowego na kolejnym roku studiów
C. 2 Wykształcenie umiejętności wyjaśniania współczesnych zjawisk fonetycznych procesami historycznymi.
C. 3 . Ukazanie poziomów wspólnoty komunikatywnej Słowian

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna podstawowe założenia językoznawstwa historyczno-porównawczego i potrafi odwołać się do nich w wyjaśnieniu genezy języka polskiego; Zna najważniejsze procesy językowe, które doprowadziły do rozpadu języka prasłowiańskiego i wyodrębnienia się współczesnych języków słowiańskich. Zna historyczne i kulturowe uwarunkowanie i przyszłe implikacje misji wielkomorawskiej Konstantyna i Metodego	K_W06

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi wyjaśnić, odwołując się do procesów historycznych, najważniejsze tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do analizowania i tworzenia krytycznego dyskursu naukowego, do poszukiwania wsparcia ekspertów w przypadku niemożności samodzielnego rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych.	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Zagadnienia związane z prasłowiańską grupą językową i rolą języka staro-cerkiewno-słowiańskiego w rekonstrukcji języka psł.
2. Kwestie historyczno-kulturowe dotyczące staro-cerkiewno-słowiańskiego.
3. Elementy metodologii badań nad praojczyzną Słowian i ich językiem.
4. Fonetyka: system głoskowy języka psł., procesy fonetyczne: prawo Havlika
5. Fonetyka: system głoskowy języka psł., procesy fonetyczne: jotacyzacja, palatalizacja spółgłosek tylnojęzykowych, metateza.
6. Elementy fleksji czasownika, rzeczownika, przymiotnika i zaimka.
7. Elementy składni.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład tradycyjny, praca z tekstem	zaliczenie	karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	dyskusja	obserwacja	protokół obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	Karta zaliczeniowa

VI. Kryteria oceny, wagi...

Kryteria wiedzy:

na ocenę 2: Niedostateczne opanowanie materiału;

na ocenę 3: Podstawowe przyjęcie i zrozumienie przedstawianych na zajęciach zagadnień i pojęć;

na ocenę 4: Aktywne uczestnictwo w zajęciach wskazujące na dobre opanowanie materiału zajęć dydaktycznych;

na ocenę 5: Bardzo dobra znajomość omawianego materiału oraz taka sama aktywność intelektualna.

Kryteria umiejętności:

na ocenę 2: Nieumiejętność wykorzystania w praktyce zdobywanej wiedzy;

na ocenę 3: Student potrafi posługiwać się zdobywaną wiedzą w stopniu podstawowym;

na ocenę 4: Student wykazuje swobodę w operowaniu wykładanymi treściami;

na ocenę 5: Bardzo dobra umiejętność wykorzystania zdobywanej wiedzy.

Kryteria kompetencji społecznych:

na ocenę 2: Student nie posiada żadnych kompetencji w przekazywaniu zdobywanej wiedzy;

na ocenę 3: Student umie czerpać ze zdobywanej wiedzy w sposób ledwo zadowalający;

na ocenę 4: Student może przekazywać innym swoje umiejętności w stopniu zadowalającym;

na ocenę 5: Student może być autorytetem wśród innych osób.

10% – obecność studenta na zajęciach

90% – egzamin ustny

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
T. Brajerski, <i>Język staro-cerkiewno-słowiański</i> , Lublin 1991.
Literatura uzupełniająca
L. Bedenarczuk, <i>Początki i pogranicza polszczyzny</i> , Kraków 2018.
L. Belej, <i>Ne minajuczi ani tytły... Lingwobiografija starosłow'jańskoj mowy</i> , Kyjiw 2015 (po ukraińsku).
H. Birnbaum, <i>Prasłowjanskij jazyk: dokumenty i problemy</i> , Moskwa 1986 (po rosyjsku).
A. Fałowski, Bogdan Sendero, <i>Biesiada Słowiańska</i> , Kraków 1991.
T. Fridelówna, Cz. Łapicz, <i>Język staro-cerkiewno-słowiański</i> , Lublin 1997.
Jan Paweł II, <i>Slavorum Apostoli</i> (Encyklika): http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/pl/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_19850602_slavorum-apostoli.html H. G. Lunt, <i>Old Church Slavonic Grammar</i> , wyd. 7, Berlin 2001 (po angielsku).
M. Małecki, <i>Najstarszy literacki język Słowian</i> , Kraków 1947. L. Moszyński, <i>Wstęp do filologii słowiańskiej</i> , Warszawa 2006. Z. Stieber, <i>Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich</i> , Warszawa 2005. <i>Żywoty Cyryla i Metodego</i> , Poznań 1959.